

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Rijkswaterstaat
T.a.v. Heijmans Infra B.V.
[REDACTED]
Postbus 37
5240AA ROSMALEN

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

[REDACTED]
wnb@rvo.nl

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

Datum
Betreft Beslissing op aanvraag **ONTWERPBESLUIT**

Geachte heer [REDACTED]

Op 13 juni 2022 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 12 juli en 20 juli 2022 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'A1 Apeldoorn – Azelo fase 2 – Apeldoorn – Twello, onderdeel gewone dwergvleermuis en huismus', gelegen in de gemeenten Apeldoorn en Voorst. Het project betreft het verbreden van de A1. De werkzaamheden bestaan uit het verbreden van de huidige rijbanen, de vervanging of nieuwbouw van kunstwerken, de herinrichting van groenstroken en watergangen en de reconstructie van twee verzorgingsplaatsen. De locaties van het project waar deze ontheffing op toeziet betreft de Heeringstraat 15-15a te Klarenbeek en de Brinkenweg 126 te Wilp. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 2 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de huismus (*Passer domesticus*), en artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Procedure

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 12 juni 2018 het Tracébesluit A1 Apeldoorn - Azelo (hierna het Tracébesluit) vastgesteld. Dit Tracébesluit heeft betrekking op aanpassingen aan de bestaande A1 tussen Apeldoorn en Azelo, waaronder een verbreding van de bestaande A1. Het Tracébesluit is op 2 oktober 2019 onherroepelijk geworden.

Vergunningen/ontheffingen benodigd voor de realisatie van het Tracébesluit vallen binnen de werkingssfeer van de Tracéwet. Dit besluit is één van de besluiten als bedoeld in artikel 20, tweede lid van de Tracéwet.

ONTWERPBESLUIT

Op grond van artikel 20, vierde lid van de Tracéwet is dit besluit daarom voorbereid met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Op dit besluit is daarnaast afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing.

Besluit

Ik verleen u voor de periode vanaf de dag van bekendmaking van het definitieve besluit tot en met 1 december 2027 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 2 betreffende het opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of het opzettelijk wegnemen van nesten van de huismus. Ik verleen u ook ontheffing van artikel 3.5, lid 2 voor zover dit betreft opzettelijk verstoren en lid 4 voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'A1 Apeldoorn – Azelo fase 2 – Apeldoorn – Twello, onderdeel dwergvleermuis en huismus', gelegen in de gemeente Apeldoorn en Voorst. Het projectgebied behelst de percelen Brinkenweg 126 te Klarenbeek en Heeringstraat 15-15a te Wilp, één en ander zoals is weergegeven in de figuren 4, 5 en 6 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

ONTWERPBESLUIT

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.

Huisumus

- j. U dient in relatie tot de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode van de huisumus. Deze periode loopt globaal van maart tot en met augustus, maar kan eerder aanvangen en/of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden.
- k. Ten behoeve van het verlies aan nestgelegenheid van vier broedparen huisumus, dient u zowel tijdelijk als permanent vervangende nestgelegenheid aan te bieden.
- l. Ten aanzien van het aanbieden van de tijdelijke nestvoorzieningen voor de huisumus geldt hierbij dat:
 1. In totaal minimaal acht nestkasten dienen te worden geplaatst (type kast: Vivare systeem-nestkast eco 34mm of vergelijkbaar);
 2. Deze nestkasten minimaal drie maanden voor het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestplaatsen en de start van de werkzaamheden aanwezig dienen te zijn om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen;
 3. De nestkasten op minimaal 3 meter hoogte geplaatst worden met een noord of oostelijke expositie, de openingen van de nestkasten minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen en zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst. In dit geval zoals weergegeven door middel van figuur 9 als opgenomen in van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.
- m. Ten aanzien van het aanbieden van de permanente nestvoorzieningen voor de huisumus geldt hierbij dat u een alternatief (type 'faunaschuur') dient aan te bieden ter hoogte van het (bestaande) noordelijke bijgebouw op het perceel Heeringstraat 15-15a. Het alternatief dient gebaseerd te worden op het concept van en de ervaringen met faunatorenens, waarbij onder meer een pannendak in nestgelegenheid kan voorzien.
- n. U dient de voor de huisumus te realiseren permanente nestvoorzieningen gedurende 3 jaar na constructie te monitoren op gebruik door de huisumus.
- o. U dient bij de realisatie van de permanent voorziene alternatieve nestgelegenheid voor de huisumus ook zo spoedig mogelijk, zodra de werkzaamheden dit toelaten, er voor te zorgen dat deze ook weer door minimaal vier broedparen huisumus gebruikt kunnen worden.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

- p. U dient er zorg voor te dragen dat in de directe omgeving van deze nieuwe nestvoorzieningen tevens voldoende dekking aanwezig is en dat er binnen 100 meter, bij voorkeur binnen 50 meter, voldoende geschikte foerageermogelijkheden en potentiële slaapplekken voor de huismus beschikbaar zijn.
- q. De periode van aanvang van de monitoring die dient toe te zien op de effectiviteit van de permanente nestvoorzieningen, dient te worden afgestemd op de heersende invloedssfeer van de dan eventueel nog van toepassing zijnde werkzaamheden die in de omgeving plaatsvinden.
- r. De tijdelijk geplaatste nestkasten voor de huismus dienen minimaal net zo lang als de voorgenomen monitoringsperiode van de permanente nestvoorzieningen te worden aangehouden. Aanvullend geldt daarbij dat, mocht daar blijkens de monitoring aanleiding toe zijn, aanvullende mussenkasten binnen een straal van 200 meter en op aanwijzing van een ecooloog dienen te worden aangeboden.
- s. Een rapport van de monitoringsresultaten (van zowel de tijdelijke als permanente nestvoorzieningen) dient elk jaar voor 31 december van dat jaar bij RVO te worden ingediend, beginnende in 2023, tot het einde van de monitoringsperiode. De rapportage dient inzicht te verstrekken in de functionaliteit van de maatregelen ten aanzien van de huismus. Daarbij dient onder meer aandacht besteed te worden aan het gebruik van de voorzieningen door de huismus.

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

Gewone dwergvleermuis

- t. U dient in relatie tot de voorgenomen werkzaamheden rekening te houden met de paarperiode van de gewone dwergvleermuis. Deze periode loopt globaal van augustus tot en met september, maar kan eerder aanvangen en/of later eindigen afhankelijk van de heersende klimatologische en meteorologische omstandigheden.
- u. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden dient door een deskundig ecooloog een grondige inspectie van de betreffende gebouwen plaats te vinden waarbij gecontroleerd wordt of er daadwerkelijk geen vleermuizen aanwezig zijn. Op basis van deze inspectie worden locaties vrijgegeven voor de sloop (indien er geen vleermuizen aanwezig zijn).
- v. Ten behoeve van het verlies van twee paarverblijven van de gewone dwergvleermuis, dient u zowel tijdelijk als permanent vervangende verblijfsmogelijkheden aan te bieden.
- w. Ten aanzien van het aanbieden van de tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis geldt hierbij dat:
 - 1. In totaal minimaal acht vleermuiskasten dienen te worden geplaatst (type kast: Vivara VK WS 01 of vergelijkbaar);
 - 2. Deze kasten minimaal drie maanden voor aanvang van de periode van sloop alsmede het eerstvolgende paarzeizoen geplaatst worden om de vleermuizen te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen;

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

3. De kasten op minimaal 3 meter hoogte en op verschillende exposities geplaatst worden en voorts zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaatsen. In dit geval zoals weergegeven door middel van de figuren 9 en 10 als opgenomen in van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.
- x. Ten aanzien van het aanbieden van de permanente verblijfsvoorzieningen voor de gewone dwergvleermuis geldt hierbij dat u:
 1. Voor wat betreft het oorspronkelijk paarverblijf aan de Heeringstraat een alternatief (type 'faunaschuur') dient aan te bieden ter hoogte van het (bestaande) noordelijke bijgebouw op het perceel Heeringstraat 15-15a. Het alternatief dient gebaseerd te worden op het concept van en de ervaringen met faunatorenns, waarbij onder meer allerlei holtes en andere schuilplaatsen in (paar)verblijven voor de gewone dwergvleermuis kunnen voorzien;
 2. Voor wat betreft het oorspronkelijk paarverblijf aan de Brinkenweg alternatieven dient aan te bieden in de vorm van inbouwkasten in het kunstwerk (viaduct) KW08 Brinkenweg ter hoogte van kilometer 88.1.
 - y. U dient de voor de gewone dwergvleermuis te realiseren permanente voorzieningen gedurende drie jaar na constructie te monitoren op gebruik door de soort.
 - z. Het oordeel van de betrokken ecooloog, de afwegingen daarbij en de gehanteerde methode(n) om de betreffende panden voor de sloop vrij te verklaren van aanwezigheid van vleermuizen, dient ook schriftelijk te worden vastgelegd.
 - aa. Indien er buiten de gangbare paarperiode nog wel exemplaren van de gewone dwergvleermuis aanwezig blijken te zijn, dan is het nadrukkelijk niet toegestaan om deze exemplaren fysiek naar een alternatieve locatie te verplaatsen. U dient dan te wachten totdat de dieren uit eigen beweging zijn vertrokken (wederom vast te stellen door een ecooloog). Eventueel kunnen op aanwijzing van de betrokken ecooloog aanvullende maatregelen worden getroffen om de dieren te bewegen te vertrekken en/of toegang te weren door onder meer gebruik van kustlicht en 'exclusion flaps'. Daarbij moet nadrukkelijk voorkomen worden dat dieren ingesloten raken.
 - bb. U dient de permanent voorziene alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis zo spoedig als mogelijk, zodra de werkzaamheden dit toelaten, te realiseren.
 - cc. Voor wat betreft de toepassing van inbouwkasten in het kunstwerk (viaduct) nabij de Brinkenweg geldt dat hiermee ook minimaal vier (paar)verblijven van de gewone dwergvleermuis kunnen worden verwezenlijkt.
 - dd. Bij zowel het permanent te realiseren alternatieve paarverblijf in het kunstwerk (viaduct) nabij de Brinkenweg alsook in relatie tot de te construeren faunaschuur op het perceel Heeringstraat 15-15a, dient u er zorg voor te dragen dat er een vrije aanvliegroute beschikbaar is. Daarnaast mag kunstverlichting het functioneren van de beide voorzieningen niet verhinderen.

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

- ee. De periode van aanvang van de monitoring die dient toe te zien op de effectiviteit van de permanente nestvoorzieningen, dient te worden afgestemd op de heersende invloedssfeer van de dan eventueel nog van toepassing zijnde werkzaamheden die in de omgeving plaatsvinden. De betreffende monitoring geldt daarbij nadrukkelijk voor zowel de faunaschuur als de alternatieven geïntegreerd in het kustwerk nabij de Brinkenweg.
- ff. De tijdelijk geplaatste kasten voor de gewone dwergvleermuis dienen minimaal net zo lang als de voorgenomen monitoringsperiode van de permanente voorzieningen te worden aangehouden. Aanvullend geldt daarbij dat, mocht daar blijkens de monitoring aanleiding toe zijn, aanvullende vleermuis kasten binnen een straal van 200 meter en op aanwijzing van een ecooloog dienen te worden aangeboden.
- gg. Een rapport van de monitoringsresultaten (van zowel de tijdelijke als permanente vleermuisvoorzieningen) dient elk jaar voor 31 december van dat jaar bij RVO te worden ingediend, beginnende in 2023, tot het einde van de monitoringsperiode. De rapportage dient inzicht te verstrekken in de functionaliteit van de maatregelen ten aanzien van de gewone dwergvleermuis. Daarbij dient onder meer aandacht besteed te worden aan het gebruik van de voorzieningen door de gewone dwergvleermuis.

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

Overige voorschriften

- hh. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- ii. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- jj. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Zienswijzen

Op grond van artikel 20, vierde lid, onder c van de Tracéwet kan een ieder tegen dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling zienswijzen naar voren brengen. De termijn voor het indienen van zienswijzen bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag waarop het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage zijn gelegd.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Team Vergunningen Natuur, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle, onder vermelding van Zienswijze ontwerpbesluit ontheffing Wet natuurbescherming "A1 Apeldoorn – Azelo fase 2 – Apeldoorn – Twello, onderdeel gewone dwergvleermuis en huismus", DFX-nummer 5190027064970.

Digitale zienswijzen kunnen worden ingediend bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, met het digitale formulier. U vindt het formulier op rvo.nl/ontheffing-A1-Apeldoorn-Azelo. U gaat via rvo.nl/ontheffing-A1-Apeldoorn-Azelo naar de pagina met het formulier.

- Log in met DigiD (als burger) of eHerkenning niveau 2+ (als organisatie).
- Volg de stappen in het formulier en klik op versturen.
- Uw zienswijze is direct bij ons binnen.

U kunt ook iemand machtigen om de zienswijze voor u door te geven. Dit doet u op www.rvo.nl/zaken-regelen.

Mondelinge zienswijzen kunnen worden ingediend bij Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Team Vergunningen Natuur, bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 9.00 uur tot 17.00 uur op telefoonnummer 088 – 0424242, onder vermelding van Zienswijze ontwerpbesluit ontheffing Wet natuurbescherming "A1 Apeldoorn – Azelo fase 2 – Apeldoorn – Twello, onderdeel gewone dwergvleermuis en huismus", DFX-nummer 5190027064970. Wij schrijven uw gegevens op en bellen u binnen vijf werkdagen terug. Zo kunnen wij ervoor zorgen dat uw zienswijze zo compleet mogelijk bij ons terecht komt.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027064970. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de huismus
Artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Bij de Heeringstraat 15-15a bevinden zich meerdere nesten in de kopgevel van de woning het erf en omringende groen maakt hierbij deel uit van het leefgebied van de soort.

De voorgenomen sloop van het pand leidt tot het verlies van nestgelegenheid van vier broedparen van de huismus, die zich in de kopgevel van het pand bevinden. Amoveren is noodzakelijk vanwege het fysiek ruimtebeslag benodigd voor de verbreding van de A1. Tevens leidt het eveneens beoogd verwijderen van groen in de omgeving tot aantasting van de functionele leefomgeving en daarmee ook tot indirecte aantasting van de nestlocaties ter plaatse. Dit behelst een overtreding van artikel 3.1, lid 2 Wet natuurbescherming.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.

U bent voornemens vanwege het verlies van de nestgelegenheid van de huismus in het pand op het perceel Heeringstraat 15-15a, elders in zowel tijdelijke als permanent vervangende nestgelegenheid te voorzien.

Als tijdelijk alternatief, ter overbrugging van de werkzaamheden, bent u voornemens om tijdig en binnen een straal van 150 meter, op het naburig perceel Heeringstraat 13, nestkasten voor de huismus aan te brengen. Aangezien in totaal vier nesten verloren zullen gaan, bent u voornemens hier acht kasten aan te brengen. Dit ter risicospreiding en opdat de dieren voldoende keuzemogelijkheden tot hun beschikking hebben. Het type kast (Vivare systeem-nestkast eco 34mm of vergelijkbaar) is daarbij toereikend. Gezien de genoemde afstand en het type toe te passen nestkasten stel ik hierbij vast dat uw voorstel daarvoor voldoende kans van slagen heeft. Ook houdt u daarbij de nodige zorg in acht bij de plaatsing ervan aan het betreffende pand. Ter aanscherping daarvan zijn enkele aanvullende voorschriften opgenomen in het besluit in relatie tot onder meer foerageermogelijkheden en monitoring (voorschriften o tot en met s).

Voor wat betreft de permanente compensatie, bent u voornemens om op het perceel Heeringstraat 15-15a zelf, ter hoogte van het (bestaande) noordelijke bijgebouw, een zogenaamde faunaschuur te realiseren. De inrichting hiervan baseert u op de ervaringen met de in ons land reeds door meerdere partijen toegepaste faunatorenns; constructies met onder meer pannendak en aanvullende holtes en schuilplaatsen waar een soort als de huismus ook gebruik van kan maken. Deze maatregel klinkt veelbelovend en er zijn zeker positieve ervaringen, maar is vanwege de vele variabelen nochtans ook nog experimenteel. Dit geeft u zelf ook te kennen en u bent zelf dan ook voornemens de voorziening een aantal jaren te monitoren.

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

RVO acht dit zorgvuldig, maar heeft ook hierbij enkele aanscherpingen in het besluit opgenomen (voorschriften o tot en met s) . Naast dat ook hierbij geldt dat aanvullend rekening dient te worden met onder meer foerageermogelijkheden in de omgeving, wordt het ook zorgvuldig geacht de toren zo spoedig mogelijk te realiseren ten behoeve van minstens vier broedparen van de huismus, en tevens op functionaliteit te monitoren zodra de werkzaamheden dit toelaten. Daarbij geldt dat de tijdelijk geplaatste nestkasten voor de huismus minimaal net zo lang als de voorziene monitoringsperiode van de faunaschuur dienen te worden aangehouden én indien daar blijktens de monitoring op basis van minder goede ervaringen aanleiding toe mocht zijn, u aanvullende mussenkasten binnen een straal van 200 meter aanbiedt. Een rapport van de monitoring wordt elk jaar aan RVO toegestuurd.

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

Door het aanbieden van alternatieve nestgelegenheid in combinatie met het zorgdragen voor voldoende dekking, geschikte foerageermogelijkheden en slaappleaatsen voor de huismus, en door het voeren van ecologische monitoring van de voorzieningen, wordt geen nadelig effect op de staat van instandhouding van de soort verwacht. Omdat er jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus verloren gaan, is er daarmee wel sprake van een overtreding van art. 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming.

Instandhouding van de dwergvleermuis

Artikel 3.5, lid 2 en lid 4 Wet natuurbescherming

De dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Bij geen van de onderzochte locaties zijn verblijfplaatsen met kraamverblijffunctie of zomerverblijffunctie van vleermuizen vastgesteld. Wel was bij zowel de Brinkenweg 126 als de Heeringstraat 15-15a sprake van één gewone dwergvleermuis die een duidelijke binding met de hier aanwezige te amoveren gebouwen vertoonde tijdens de balts. Derhalve wordt hier uitgegaan van een paarverblijf in de beide panden op de beide percelen. Ook is bij het viaduct met de Spoorbaan een vliegroute vastgesteld. Er is geconcludeerd dat het te verwijderen groen rondom de te slopen woningen en de te verplaatsen groenstroken geen onderdeel uitmaken van essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Als gevolg van de sloop van de betreffende panden op de percelen Brinkenweg 126 en Heeringstraat 15-15a gaan twee paarverblijven van de gewone dwergvleermuis verloren. Om tijdens de sloop een zorgvuldige werkwijze te garanderen, zal een deskundig ecooloog na afloop van het gangbare paarseizoen en voorafgaande aan de sloop nog een uitgebreide inspectie uitvoeren naar aanwezigheid van vleermuizen om het werkerrein vervolgens ecologisch te kunnen vrijgeven. Het is hierbij toegestaan om passieve maatregelen te gebruiken om dieren te bewegen een ander heenkomen te zoeken, zoals door gebruik te maken van kunstlicht en 'exclusion flaps'.

Het is hierbij juist de intentie dieren opzettelijk te verstoren zodat ze vertrekken en daarmee, bij de daadwerkelijk sloop, niet als slachtoffer eindigen. Dit behelst ten aanzien van de gewone dwergvleermuis dan ook een overtreding van artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming waarvoor een ontheffing vereist is.

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Het feit dat de twee paarverblijven verloren gaan, behelst een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming. Vastgesteld is reeds dat het hier aanwezige (en eveneens deels te verwijderen) groen geen essentiële functie heeft voor vleermuizen.

Datum

Onze referentie

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis' van 6 juli 2022.

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

U bent voornemens om ten aanzien van het verlies van de beide paarverblijven van de gewone dwergvleermuis, elders in zowel tijdelijke als permanent vervangende verblijfplaatsen te voorzien. In zijn algemeenheid geldt hierbij dat u ter vervanging van ieder individueel paarverblijf dat verloren gaat, vier tijdelijke alternatieven wenst aan te bieden. Dit ter risicospreiding, en opdat de dieren voldoende keuzemogelijkheden hebben. Dit maakt minimaal acht kasten. Deze alternatieven bestaan uit prefab vleermuis kasten van Vivara (type VK WS 01) die u in de omgeving van de oorspronkelijke verblijfplaatsen gaat aanbrengen. Een dergelijk type kast is ter tijdelijke vervanging van paarverblijven toereikend.

Als tijdelijk alternatief, ter overbrugging van de werkzaamheden, bent u betreffende het verblijf op het perceel Heeringstraat 15-15a voornemens om binnen een maximale straal van 150 meter een viertal kasten te plaatsen, verspreid over eveneens het naburig perceel Heeringstraat 13 waar ook nestkasten voor de huismus geplaatst worden, als ook de bomenrij tegenover het perceel Heeringstraat 15-15a. Ten aanzien van het paarverblijf op het perceel Brinkenweg 126 bent u voornemens om een viertal kasten te plaatsen in de bomenrij tegenover hetzelfde perceel waar onlangs ook een amfibieënpool is gerealiseerd. Alle kasten komen op minimaal drie meter hoogte te hangen en zullen op verschillende kanten van de bomen geplaatst worden om verschillende microklimaten te creëren. Ook draagt u bij de (tijdelijke) plaatsing van de kasten voldoende zorg voor de nodige gewenningstijd om de vleermuizen de alternatieven te laten ontdekken.

Voor wat betreft de permanente compensatie, bent u voornemens om op het perceel Heeringstraat 15-15a zelf, ter hoogte van het (bestaande) noordelijke bijgebouw, een zogenaamde 'faunaschuur' te realiseren. De inrichting hiervan baseert u op de ervaringen met de in ons land reeds door meerdere partijen toegepaste faunatoren; constructies met onder meer pannendak en aanvullende holtes en schuilplaatsen waar een soort als de gewone dwergvleermuis ook gebruik van kan maken. Deze maatregel klinkt veelbelovend en er zijn zeker positieve ervaringen, maar is vanwege de vele variabelen ook nog experimenteel. Daarom stelt u voor de voorziening een aantal jaren te monitoren. Dit geldt ook ten aanzien van de permante voorzieningen ten behoeve van het verlies van het paarverblijf aan de Brinkenweg. Hiervoor gaat u inbouwkasten integreren in het viaduct KW08 Brinkenweg ter hoogte van kilometer 88.1. Al deze voorzieningen zijn ook dichtbij de oorspronkelijke paarverblijven gelegen (maximaal 200 meter), wat de kans op het vinden en acceptatie ervan vergroot.

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

De door u voorgestelde maatregelen betreffende de gewone dwergvleermuis worden daarbij op hoofdlijnen voldoende bevonden. RVO acht het van belang, uit het oogpunt van volledigheid, zorgvuldig handelen en voor het functioneren van de permanent te realiseren alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis, om enkele aanscherpingen op uw voorstel door te voeren (voorschriften z tot en met gg in het besluit). Zo is het niet toegestaan vleermuizen fysiek te hanteren/verplaatsen, maar dient gewacht te worden totdat de dieren uit eigen beweging het betreffende pand hebben verlaten voordat tot sloop wordt overgegaan. Dit dient door een ecologisch deskundige te worden bepaald alvorens het terrein wordt vrijgegeven. Toepassing van passieve maatregelen om dieren te bewegen een ander heenkomen te zoeken, zoals door gebruik te maken van kunstlicht en exclusion flaps, is hierbij evenwel toegestaan waarbij voorkomen dient te worden dat dieren ingesloten raken. Verder gelden voor de gewone dwergvleermuis dezelfde aanvullende restricties zoals die ook ten aanzien van de huismus gelden in relatie tot de permanent aan te bieden alternatieve verblijfplaatsen en geldt ten aanzien van de voorzieningen te integreren in het kunstwerk over de Brinkenweg alsook voor de 'faunaschuur' dat voor de gewone dwergvleermuis een vrije aanvliegroute beschikbaar is. Daarnaast mag kunstverlichting het functioneren van de beide voorzieningen niet verhinderen. Indien niet aan deze laatste elementaire zaken wordt voldaan, is er gerede kans dat de voorzieningen bij voorbaat niet zullen functioneren. Ook ten aanzien van de monitoring van de vleermuisvoorzieningen (zowel tijdelijk als permanent) wordt elk jaar een monitoringsrapport aan RVO gestuurd.

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

Al met al is het effect op de gewone dwergvleermuis, met inbegrip van de gestelde (aanvullende) maatregelen relatief beperkt. Door het op zorgvuldige wijze uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden, waaronder het op een zorgvuldige manier aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving, door een zorgvuldige wijze van amovatie en door het voeren van ecologische monitoring van de voorzieningen, wordt geen nadelig effect (verslechtering) op de staat van instandhouding van de soort verwacht.

Andere bevredigende oplossing

U geeft aan dat de geplande ontwikkelingen reeds vastgelegd zijn in een onherroepelijk Tracébesluit. Voor de voorgenomen plannen is volgens u zodoende geen alternatieve locatie beschikbaar. Daarmee is een overtreding ten aanzien van de huismus en de gewone dwergvleermuis evenmin te voorkomen. De nesten van de huismus in het betreffende pand aan de Heeringstraat 15-15a, en de paarverblijven van de gewone dwergvleermuis bevinden zich in het gedeelte dat daadwerkelijk plaats dient te maken (sloop) voor het nieuwe talud en sloot ten behoeve van de verbreding van de naastgelegen A1.

Het verbreden van de A1 vindt plaats ter verbetering van de doorstroming van deze cruciale verkeersader. Het niet verbreden van de snelweg is ook geen realistische optie vanwege de belangen die verband houden met veiligheid en verkeersdoorstroming. Ook het deels slopen van de panden waarin zich de mussennesten en paarverblijven van de vleermuizen bevinden wordt daarbij niet als een realistisch alternatief beschouwd.

ONTWERPBESLUIT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Het fysieke ruimtebeslag benodigd voor de verbreding van de A1 maakt dat alle nestlocaties in het pand Heeringstraat 15-15a verloren zullen gaan. Het deels slopen zou overigens ook tot een dusdanige verstoring leiden dat het in ecologisch opzicht niet als een bevredigender alternatief wordt gezien.

Datum

U gaat maatregelen treffen die de optredende effecten ten aanzien van de huismus en gewone dwergvleermuis minimaliseren. Zo gaat u buiten de kwetsbare voortplantingsperiode werken en past u uw uitvoerplanning dan ook hierop aan. Daarnaast gaat u verlies van nestgelegenheid van de huismus en van verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis tijdig compenseren door het aanbieden van alternatieven hiervoor in de directe omgeving van de oorspronkelijke nestlocatie. De verdere zorgvuldige uitvoering van het project in relatie tot de huismus en gewone dwergvleermuis maakt ook dat de nadelige effecten relatief beperkt blijven en er voorts geen nadelig effect op de staat van instandhouding van de soort verwacht wordt.

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

Er kan worden geconcludeerd dat in relatie tot de huismus en gewone dwergvleermuis voor een voldoende bevredigende oplossing is gekozen ten aanzien van de uitvoering van het project waarvoor ontheffing wordt aangevraagd.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan deze soorten zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, lid 4, sub b van de Wet natuurbescherming 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' en het belang genoemd in artikel 3.8, lid 5, sub b van de Wet natuurbescherming 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'

De A1 is een belangrijke verkeersader, zowel op regionaal, nationaal als internationaal niveau. Op regionaal niveau verbindt de A1 verschillende regio's in Oost-Nederland en op nationaal niveau verbindt de A1 de Randstad met de voorgenoemde regio's. Tevens biedt het voor de gebieden in Oost-Nederland de belangrijkste verbinding naar Noord- en Zuid-Nederland. Internationaal gezien is de A1 een belangrijke verbinding die Rotterdam en Schiphol verbindt met Twente, Duitsland, Polen en de Baltische staten. Tot slot is de snelweg een van de hoofdverbindingen voor goederenvervoer tussen Nederland en Duitsland. Mede dankzij het belang van de snelweg neemt de verkeersdruk op de A1 steeds meer toe en de huidige capaciteit van de snelweg is ontoereikend. Er zijn structurele files en er is een matige tot slechte verkeersafwikkeling. Ook de verzorgingsplaatsen zijn van slechte kwaliteit, er is parkeeroverlast, slechte voorzieningen en ze zijn daarnaast onveilig. Omwille van deze redenen is het noodzakelijk dat deze verzorgingsplaatsen worden aangepakt in het project.

ONTWERPBESLUIT

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat de belangen 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende zijn om de negatieve effecten op de huismus en gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190027064970

Kenmerk
WNB/2022/038.toek.ont

Andere ecologische effecten dan in aanvraag wordt voorzien

Op basis van de voorgenomen werkzaamheden gaat geen essentieel foerageergebied verloren. Aanwezigheid hiervan kan op basis van het uitgevoerde onderzoek ook worden uitgesloten. Wel is vastgesteld dat bij het viaduct met de Spoorbaan een (essentiële) vliegroute aanwezig is van de gewone dwergvleermuis (en laatvlieger).

U geeft aan dat deze vliegroute bij het viaduct met de Spoorbaan binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden gelegen is, maar dat u een overtreding ten aanzien hiervan kunt uitsluiten en geen vervolgstappen ondernomen hoeven te worden. U geeft daarbij aan dat deze vliegroute fysiek onaangetast blijft en wenst u daarnaast in relatie tot deze vliegroute onder meer tussen zonsopkomst en zonsondergang te werken, 's nachts geen verlichting te gebruiken, de vliegroute open en intact te houden en ook te werken binnen de winterrustperiode van de vleermuizen (november tot en met maart). Aangezien u van mening bent dat u hiermee een overtreding kunt uitsluiten, valt dit ook buiten de scope van uw ontheffingsaanvraag. Dit is derhalve niet getoetst. U dient zelf toe te zien op correcte naleving van de maatregelen ter voorkoming van een overtreding.

Activiteitenplan A1AT Huismus en Gewone dwergvleermuis

Werkzaamheden ter verbreding van de A1 fase 2 (Apeldoorn – Twello)

Document in het kader van werken met wet Natuurbescherming

Datum	Auteur	Status	Documentnummer
19-04-2022		Concept	016541-MEM-2151
20-05-2022		Concept 2.0	016541-MEM-2151
13-06-2022		Definitief	016541-MEM-2151
06-07-2022		Definitief (aanpassing)	016541-MEM-2151

Inhoud

1 Inleiding	4
-------------------	---

1.1 Aanleiding.....	4
1.2 Doel en ambities project	4
1.3 Werkwijze	4
2 Huidige situatie	5
2.1 Ligging projectlocatie	5
2.2 Beschrijving projectlocatie	5
3 Beschermden natuurwaarden.....	6
3.1 Beschermden gebieden.....	6
3.2 Vaatplanten	6
3.3 Vogels	6
3.3.1 Jaarrond beschermden nesten.....	6
3.4 Vleermuizen	6
3.4.1 Verblijfplaatsen	6
3.4.2 Vliegroutes	7
3.4.3 Foerageergebieden	7
3.5 Grondgebonden zoogdieren	7
3.6 Reptielen	7
3.7 Amfibieën	8
3.8 Vissen	8
3.9 Insecten en andere ongewervelden.....	8
4 Ingreep en te verwachten effecten.....	9
4.1 Vogels	9
4.4.1 Buizerd.....	9
4.4.2 Steenuil/Kerkuil.....	9
4.4.3 Huismus	9
4.4.4 Huiswaluw/Boerenwaluw	10
4.4.5 Algemene broedvogels.....	10
4.2 Vleermuizen	10
4.3 Grondgebonden zoogdieren	12
4.4 Reptielen	13
5 Wettelijk belang	15
6 Alternatieve afweging	16
6.1 Locatie	16
6.2 Inrichting	16
6.3 Werkwijze en planning.....	16
7 Te nemen maatregelen	17

7.1 Aanbieden van tijdelijke alternatieve nestgelegenheid/verblijfplaatsen	17
7.2 Aanbieden van permanente alternatieve nestgelegenheid/verblijfplaatsen.....	19
7.3 Maatregelen in tijd.....	20
7.4 Monitoring.....	20
7.5 Maatregelen in kader van de zorgplicht	21
8 Staat van instandhouding.....	22
8.1 Huismus.....	22
8.2 Gewone dwergvleermuis	22
9 Conclusie aanvraag ontheffing.....	23
10 Gebruikte documenten en literatuur.....	24

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Heijmans Infra gaat, in opdracht van Rijkswaterstaat, de verbreding van de A1 uitvoeren tussen Apeldoorn en Twello (onder projectnaam A1AT). Dit werk betreft de tweede fase van een grootschaliger project waar de A1 van Apeldoorn tot knooppunt Azelo verbreed wordt. De eerste fase (onder projectnaam A1AA) is reeds gerealiseerd, ook door Heijmans. Tevens is Heijmans verantwoordelijk voor het vergunningstraject betreffende o.a. de ontheffing soortenbescherming vanuit de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). De verbreding van de A1 is vastgelegd in het Tracébesluit Verbreding A1 Apeldoorn-Azelo welke is vastgesteld op 12 juni 2018.

De werkzaamheden bestaan onder andere uit het verbreden van de huidige rijbanen, de vervanging of nieuwbouw van kunstwerken, de herinrichting van groenstroken en watergangen en de reconstructie van twee verzorgingsplaatsen.

Voorafgaand aan het uitvoeren van dergelijke werkzaamheden, dient een toetsing plaats te vinden op aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Deze toetsing vindt plaats in het kader van de Wnb. Er hebben reeds verschillende onderzoeken plaatsgevonden. Arcadis heeft in 2020 het meest recente ecologische onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek bouwt voort op de voorgaande onderzoeken van Ecogroen (2012), Royal Haskoning DHV (2018) en Ekoza (2018) en is een uitgebreid soortgericht onderzoek waarbij gekeken is naar alle mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden. Inmiddels is het onderzoek van Arcadis tweemaal geactualiseerd, de meest recente versie stamt van 22 juli 2021 en deze versie is leidend voor onderhavige activiteitenplan.

1.2 Doel en ambities project

Dit activiteitenplan heeft als doel de aanvraag van een ontheffing soortenbescherming Wnb. Om overtredingen op verbodsbepalingen van de Wnb te voorkomen dient rekening gehouden te worden met de aangetroffen beschermde natuurwaarden. In dit activiteitenplan wordt beschreven dat de geplande werkzaamheden vallen onder een geldend wettelijk belang, dat er geen gunstigere alternatieven mogelijk zijn en dat de staat van instandhouding van de aanwezige beschermde natuurwaarden niet in het geding komt.

De projectambities laten zich als volgt beschrijven:

- Creëren van duurzame, toekomstbestendige leefomgeving, voor zowel mensen, plant en dier
- Werkzaamheden uitvoeren, zonder verbodsbepalingen Wnb te overtreden en met behoud van de functionele leefomgeving voor ecologie

In dit document worden de aanwezige roeken (*Corvus frugilegus*) in het project niet behandeld. Zij worden in het activiteitenplan roeken besproken [document 016541-MEM-2152].

1.3 Werkwijze

Onderhavige activiteitenplan is opgesteld door een ervaren medewerker en ter zake deskundige van de divisie Landschap en ecologie van Heijmans. In maart en april 2022 is de projectlocatie meerdere keren bezocht om een indruk te krijgen van de locatie.

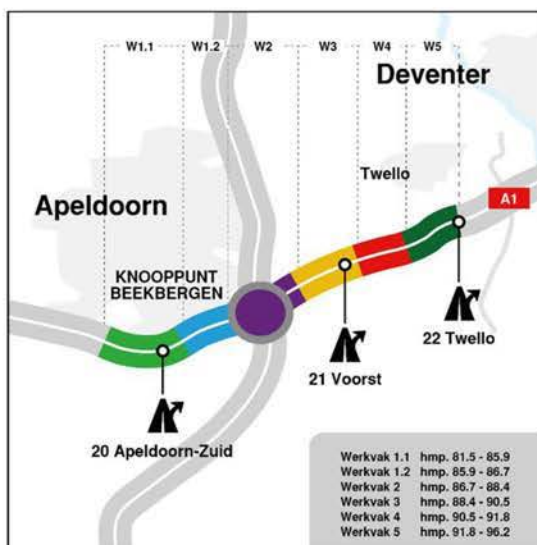
2 Huidige situatie

2.1 Ligging projectlocatie

De projectlocatie bestaat uit de A1 lopende van Apeldoorn (hectometerpaal 81,5) tot en met Twello (hectometerpaal 96,2) en beslaat het volledige oppervlak binnen de grenzen van het Tracébesluit Verbreding A1 Apeldoorn-Azelo (zie figuur 1 en 2).

Figuur 1: De ligging van de projectlocatie. De zwarte contour geven de systeemgrens van de snelweg aan.

Figuur 2: Projectoverzicht A1 Apeldoorn – Twello

2.2 Beschrijving projectlocatie

Het projectgebied omvat, naast de weg de A1, de knooppunten Beekbergen, waar de A1 en de A50 elkaar kruisen, 3 op- en afritconstructies en 2 verzorgingsplaatsen. De snelweg kruist verschillende wegen van het onderliggende wegennetwerk en kruist 1 spoorlijn, ter hoogte van hmp 88,6/88,7. Het omliggende landschap bestaat met name uit agrarisch gebied met kleine bosschages en lanen verspreid door het landschap. Deze kleine bosschages bestaan met name uit zomereiken, essen, berken, beuken, meidoorn, veldesdoorn en gewone vogelkers. Ter hoogte van Apeldoorn staan aanzienlijk meer Amerikaanse eiken en Amerikaanse vogelkers.

3 Beschermden natuurwaarden

De meest actuele gegevens omtrent de beschermde natuurwaarden op het project stammen, zoals eerder besproken, van 22 juli 2021. Dit betreft de tweede actualisatie van het oorspronkelijke soortgerichte onderzoek door Arcadis uit 2020. Dit onderzoek is leidend en onderstaand wordt kort besproken wat dit onderzoek bespreekt over de aanwezige beschermde natuurwaarden. Aangezien er voor dit project een MER is opgesteld, bestaat de mogelijkheid niet om de Gedragscode RWS te hanteren. Er wordt rekening gehouden met de Zorgplicht (Wnb art. 1.11).

3.1 Beschermden gebieden

Er worden geen significant negatieve effecten verwacht op beschermde natuurgebieden en dit zal verder niet behandeld worden in onderhavige activiteitenplan

3.2 Vaatplanten

Er zijn geen beschermde vaatplanten op de projectlocatie aangetroffen en deze zullen verder niet behandeld worden in het onderhavige activiteitenplan.

3.3 Vogels

Binnen het projectgebied zijn verschillende jaarrond beschermde nesten waargenomen namelijk 4 buizerdnesten, 2 roekenkolonies (deze worden behandeld in activiteitenplan roeken), 4 huismusnesten, 1 huiswaluwnest, 2 boerenwaluwnesten en 1 rustplek voor kerk- of steenuil aangetroffen. Daarnaast worden over het gehele traject algemene broedvogels zonder jaarrond beschermd nest verwacht.

3.3.1 Jaarrond beschermde nesten

De 4 buizerdnesten bevinden zich in solitaire bomen en bosschages langs de A1 op de volgende locaties

- Aan de zuidzijde van de A1 ter hoogte van hmp 85,6, met een secundair horst thv 85,9.
- Aan de noordzijde van de A1 ter hoogte van hmp 87,9 knooppunt Beekbergen, met 2 secundaire horsten
- Aan de zuidzijde van de A1 ter hoogte van hmp 203,4 (A50) met 2 secundaire horsten (1 nabij het nest en 1 ter hoogte van hmp 87,3
- Tussen de afrit en de A1 ter hoogte van hmp 95,3

De 2 roekenkolonies worden in een ander activiteitenplan besproken, deze roekenkolonies bevinden zich op verzorgingsplaatsen Vundelaar en de Paal.

De 4 huismusnesten, het huiswaluwnest en de 2 boerenwaluwnesten bevinden zich alle in de panden aan de Heeringstraat 15-15a. Bij het pand aan de Brinkenweg 126 zijn enkele braakballen gevonden van een kerkuil of steenuil, wat wijst op een mogelijke rustplaats en leefgebied. Voorplantingslocatie voor de uilen zijn echter niet vastgesteld. De aanwezigheid van huismussen op deze locatie is uitgesloten.

3.4 Vleermuizen

3.4.1 Verblijfplaatsen

Uit vooronderzoek op 8 april 2020 is gebleken dat er 4 locaties zijn binnen het projectgebied waar verblijfplaatsen van vleermuizen op voorhand niet uitgesloten konden worden. Namelijk de percelen aan de Brinkenweg 126, de Heeringstraat 15-15a (beide gebouwen dienen geamoveerd te worden ten behoeve van de verbreding van de snelweg), de brug over de Grootte Wetering (hmp 90.1) en de Oude Apeldoornseweg (hmp 83,5). Er is enkel sprake van 1 verblijfplaats van de gewone

dwergvleermuis in het pand aan de Heeringstraat 15-15a en 1 verblijfplaats, ook van de gewone dwergvleermuis, in het pand aan de Brinkenweg 126. Beide verblijfplaatsen hebben de functie van paarverblijf en zijn vastgesteld door het aantreffen van vleermuizen die baltsgedrag vertonen die duidelijk binding hadden met deze gebouwen. In het soortgericht onderzoek zijn er geen verblijfplaatsen aangetroffen op de overige locaties, evenmin werden essentiële vliegroutes en foerageergebieden op deze locaties aangetroffen.

3.4.2 Vliegroutes

Uit vooronderzoek door Royal HaskoningDHV (2018) is gebleken dat 4 locaties potentieel geschikt waren voor essentiële vliegroutes. Soortgericht onderzoek door Arcadis (2021) laat zien dat van deze 4 locaties (viaduct Ardeweg hmp 91,2, viaduct Sluinerweg hmp 92,3, viaduct N345 en viaduct Spoorbaan) enkel de spooronderdoorgang als essentiële vliegroute is aangeschreven voor zowel de gewone dwergvleermuis als de laatvlieger.

3.4.3 Foerageergebieden

Door Royal HaskoningDHV (2018) is in vooronderzoek uitgesloten dat het te verwijderen groen binnen het projectgebied, onderdeel uitmaakt van essentieel foerageergebied. Deze conclusie is getrokken op basis van het lage aantal waarnemingen van foeragerende vleermuizen en geschikte kleinschalige cultuurlandschap rondom het projectgebied.

3.5 Grondgebonden zoogdieren

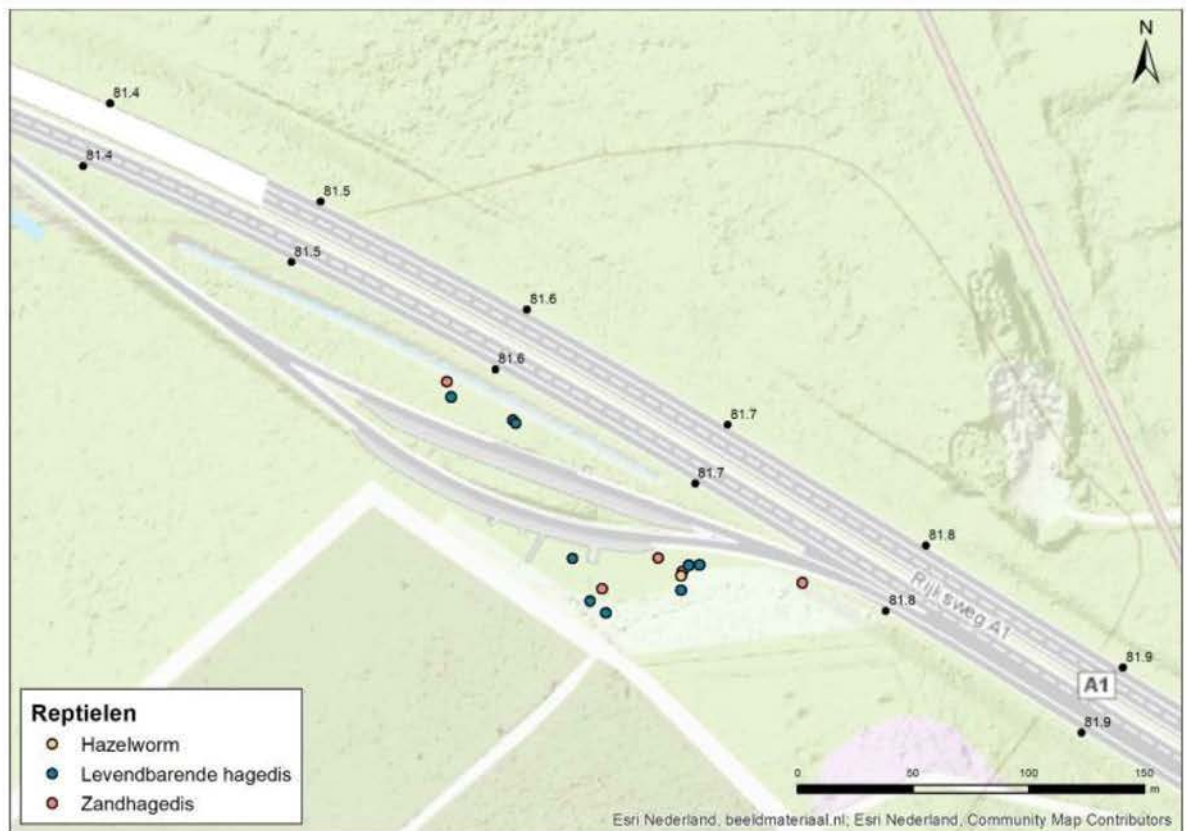
In het gehele gebied komen algemene grondgebonden zoogdieren (zoals muizensoorten, ree, konijn, haas en egel) voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling en wordt de zorgplicht gehanteerd. Daarnaast komen de das en (kleine) marterachtigen voor in het projectgebied.

De das heeft een kraamburcht (vastgesteld met cameravallen) met wissels binnen de systeemgrenzen van het project ter hoogte van hmp 83,3. Er vinden hier geen werkzaamheden aan het groen plaats, er wordt enkel geluid reducerend asfalt gelegd. De afstand tussen de burcht en de werkzaamheden is voldoende groot om verstoring van deze burcht uit te kunnen sluiten.

De groenstroken van de A1 en de directe omgeving van Brinkenweg 125 en Heeringstraat 15-15A maken (waarschijnlijk) onderdeel uit van het leefgebied van (kleine) marterachtigen. Het betreft bij beide panden foerageergebied van de steenmarter, wezel, bunzing en hermelijn. Hier is echter geen onderzoek naar gedaan. Er heeft wel onderzoek plaatsgevonden naar potentiële verblijfplaatsen van (kleine) marterachtigen, maar deze zijn niet aangetroffen.

3.6 Reptielen

Levendbarende hagedis, zandhagedis, hazelworm en ringslang zijn aangetroffen in het projectgebied, tussen hmp 81,5 en 82,9. De waarnemingen van de levendbarende hagedis, zandhagedis en hazelworm beperken zich tot hmp 81,6 t/m 81,8 (zie figuur 3). In het geval van de ringslang betreft het 1 waarneming. Aangezien het gebied suboptimaal is als leefgebied voor de ringslang wordt vermoed dat het een zwervend exemplaar betreft en voortplanting kan worden uitgesloten. Er zijn geen geschikte voortplantingslocaties in de omgeving aanwezig. Winterverblijfplaatsen in de buurt of in het talud van de A1 kunnen echter niet worden uitgesloten.

Figuur 3: Waarnemingen van de levendbarende hagedis, zandhagedis en hazelworm thv van verzorgingsplaats Bruggelen. Bron: Arcadis, 22 juli 2021, Actualisatie Soortgericht Onderzoek Versie C.

3.7 Amfibieën

Bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zijn aangetroffen in het projectgebied. Er worden echter geen negatieve effecten verwacht op deze soorten door de geplande werkzaamheden. Voor deze soorten geldt enkel de zorgplicht. Ze zullen verder dan ook niet behandeld worden in onderhavige activiteitenplan.

3.8 Vissen

Er zijn geen beschermde vissen op de projectlocatie aangetroffen en deze zullen verder niet behandeld worden in onderhavige activiteitenplan.

3.9 Insecten en andere ongewervelden

Er zijn geen beschermde ongewervelden op de projectlocatie aangetroffen en deze zullen verder niet behandeld worden in onderhavige activiteitenplan.

4 Ingreep en te verwachten effecten

4.1 Vogels

4.4.1 Buizerd

Ten aanzien van de aanwezige buizerdnesten leiden de geplande werkzaamheden mogelijk tot het overtreden van de volgende verboden van de Wnb. Het opzettelijk doden of vangen van de vogels (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2) en het opzettelijk storen van de vogels (art. 3.1 lid 4). In het soortgericht onderzoek is nog sprake van het verloren gaan van 1 van de nesten, het nest ten noordoosten van het knooppunt Beekbergen, door het kappen van bomen. Echter kan deze bosschage bespaart blijven en dienen er derhalve dus geen bomen of bosschages gekapt te worden waar buizerdnesten aanwezig zijn. Wel vinden in de directe omgeving van de nesten frees- en asfalteerwerkzaamheden plaats en dienen de taluds en watergangen aangepast te worden. Wanneer de werkzaamheden buiten het kwetsbare broedseizoen (buiten de periode maart t/m augustus) plaatsvinden, zijn vervolgstappen in het kader van de Wnb niet noodzakelijk. Hierbij wordt een verstoringafstand van 75 meter gehanteerd waarbinnen niet gewerkt kan worden in het kwetsbare seizoen conform Kennisdocument Buizerd (BIJ12, juli 2017, Kennisdocument Buizerd *Buteo buteo* Versie 1.0).

4.4.2 Steenuil/Kerkuil

De aangetroffen braakballen van de kerkuil of steenuil zijn gevonden in een oude kippenschuur op het terrein van de Brinkenweg 126. Het betreft hier een rustplaats en geen voortplantingslocatie van de uil. De schuur valt buiten de scope van het project en zal intact blijven. Echter blijkt tijdens recente controle dat de kippenschuur niet meer bestaat, deze is volgens de huidige bewoners enkele maanden geleden door een onbekende partij verwijderd. Hiermee vervalt de rustplaats van de steenuil/kerkuil. Derhalve leiden de geplande werkzaamheden dan ook niet tot het overtreden van de Wnb en zijn vervolgstappen niet noodzakelijk.

4.4.3 Huismus

Ten behoeve van de huismus lijden de voorgenomen werkzaamheden, het amoveren van het pand aan de Heeringstraat 15-15a, mogelijk tot het overtreden van de volgende verboden van de Wnb. Het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2) en het mogelijk storen of doden van de vogels (art. 3.1 lid 1 & art. 3.1 lid 4). Door het verwijderen van het groen in de omgeving wordt het leefgebied van de huismus aangetast en dus indirect de nestmogelijkheden (art. 3.1 lid 2). Door buiten de kwetsbare periode (deze loopt van maart tot en met augustus) van de huismus te werken kan voorkomen worden dat huismussen gedood (art. 4.1 lid 1) of verstoord worden (art. 3.1 lid 4). Door buiten het kwetsbare broedseizoen (lopend van maart t/m augustus) te werken, wordt voorkomen dat de dieren gedood of verstoord worden. Het verloren gaan van nesten en leefgebied van de huismus is niet te voorkomen door middel van mitigatie. Derhalve dient een ontheffing soortenbescherming Wnb aangevraagd te worden van art. 3.1 lid 2. Deze ontheffing betreft het perceeloppervlak van de woning aan de Heeringstraat 15-15a (zie figuur 4).

Figuur 4: Het gebied aan de Heeringstraat 15-15a waar de ontheffingsaanvraag voor de huismus op gebaseerd wordt.

4.4.4 Huiszwaluw/Boerenzwaluw

Ten aanzien van de aanwezige boerenzwaluw- en huiszwaluwnesten leiden de geplande werkzaamheden mogelijk tot het overtreden van de volgende verboden van de Wnb. Het opzettelijk doden of vangen van de vogels (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2) en het opzettelijk storen van de vogels (art. 3.1 lid 4). Er bevinden zich 2 boerenzwaluwnesten en 1 huiszwaluwnest in de panden aan de Heeringstraat 15-15a. Deze soorten behoren tot jaarrond beschermde nesten categorie 5. Hiervoor geldt dat deze nesten enkel jaarrond beschermd zijn wanneer er zwaarwegende redenen aan ten grondslag liggen. Dat is hier niet het geval aangezien het om een beperkt aantal nesten gaat en er beschikbare erven in de buurt zijn die als alternatief kunnen dienen. Enkel binnen de broedperiode (van maart t/m augustus) zijn deze nesten beschermd. Wanneer buiten deze kwetsbare periode gewerkt wordt zijn vervolgstappen in het kader van de Wnb niet noodzakelijk.

4.4.5 Algemene broedvogels

In het gehele projectgebied bevinden zich mogelijk algemene broedvogels. Werkzaamheden zoals het kappen van bomen en het verwijderen van struiken dienen dan ook buiten het broedseizoen te geschieden om het opzettelijk doden of vangen van de vogels (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2) en het opzettelijk storen van de vogels (art. 3.1 lid 4) te voorkomen. Overige werkzaamheden ten behoeve van de verbreding van de A1 leiden niet tot het verstoren, maar tot een verontrusting van de mogelijk aanwezige broedvogels aangezien het de werkzaamheden van tijdelijke aard zijn. Indien deze mitigerende maatregelen gehandhaafd worden zijn vervolgstappen in het kader van de Wnb niet noodzakelijk.

4.2 Vleermuizen

Er zijn 3 locaties waar negatieve effecten, veroorzaakt door de werkzaamheden, verwacht mogen worden op de aanwezige vleermuizen. Het betreft 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (1 paarverblijfplaats aan de Heeringstraat 15-15a en 1 paarverblijfplaats aan de

Brinkenweg 126) en vliegroutes voor zowel de gewone dwergvleermuis als de laatvlieger onder viaduct Spoorbaan. Mogelijke verboden die hier overtreden worden zijn het opzettelijk doden of vangen (art. 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art. 3.5 lid 2) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.5 lid 4).

De vliegroute van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger onder viaduct Spoorbaan wordt mogelijk verstoord tijdens de werkzaamheden, maar gaat niet verloren. Door de werkzaamheden kunnen de vleermuizen mogelijk verstoord worden, indirect worden verblijfplaatsen mogelijk aangetast doordat foerageergebieden onbereikbaar worden (art. 3.5 lid 2 en 4). Echter, door enkel tussen zonsopkomst en zonsondergang te werken, door 's nachts geen verlichting te gebruiken en door de vliegroute open en intact te houden kunnen overtredingen van deze verbodsbepalingen voorkomen worden. Daarnaast dient gewerkt te worden binnen de winterrustperiode van de vleermuizen (november t/m maart). Wanneer deze mitigerende maatregelen in acht genomen worden, worden er geen verbodsbepalingen overtreden en dienen er ten aanzien van de vliegroute geen vervolgtappen genomen te worden.

Door het amoveren van de panden aan de Brinkenweg 126 en de Heeringstraat 15-15a worden gewone dwergvleermuizen mogelijk opzettelijk verstoord en/of gedood en wordt de verblijfplaats aangetast (art. 3.5 lid 1, 2 en 4). Door buiten de kwetsbare paarperiode (half augustus t/m september) en winterrustperiode (december t/m februari) te werken, kan voorkomen worden dat vleermuizen gedood of verstoord worden. Tevens dienen de panden, na verkrijging van de ontheffing, geïnspecteerd te worden op aanwezige vleermuizen, ongeschikt gemaakt te worden om ook de aanwezigheid van verblijfplaatsen met andere functies volledig uit te sluiten en dienen de panden voorafgaande aan de sloopwerkzaamheden vrijgegeven te worden door de ecooloog van Heijmans. Wanneer deze mitigerende maatregelen in acht genomen worden, dient enkel voor het vernietigen van verblijfplaatsen (art. 3.5 lid 4) een ontheffing soortenbescherming Wnb aangevraagd te worden. Deze ontheffing betreft het perceeloppervlak van de woning aan de Heeringstraat 15-15a en aan de Brinkenweg 126 (zie figuren 5 en 6).

Figuur 5: Het gebied aan de Heeringstraat 15-15a waar de ontheffingsaanvraag voor de gewone dwergvleermuis op gebaseerd wordt.

Figuur 6: Het gebied aan de Brinkenweg 126 waar de ontheffingsaanvraag voor de gewone dwergvleermuis op gebaseerd wordt.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Ten aanzien van de voorkomende grondgebonden zoogdieren verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.10 lid 1a) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.10 lid 1b).

Ter hoogte van hmp 83,3 bevindt zich een kraamburcht van de das. Deze is nog in gebruik. De werkzaamheden die hier plaatsvinden betreffen enkel het vervangen van het asfalt voor geluid reducerend asfalt. De werkzaamheden worden op aanzienlijke afstand van deze burcht uitgevoerd, de burcht wordt afgeschermd door het omliggende groen en de aanwezige dassen zijn gewend aan

het lawaai van het voorbijrazende verkeer. Het groen wordt ontzien tijdens deze werkzaamheden waardoor geen verbodsbepalingen Wnb worden overtreden. In het kader van de Wnb zijn dan ook geen vervolgstappen noodzakelijk betreffende de das.

De directe omgeving van beide te amoveren panden (aan de Brinkenweg 126 en de Heeringstraat 15-15a maakt onderdeel uit van het leefgebied van marters en kleine marterachtigen. Hetzelfde geldt waarschijnlijk voor de groenstroken langs de A1, waarin gebruik gemaakt wordt van wildwissels. Het soortgericht onderzoek heeft geen verblijfplaatsen vastgesteld. Door de werkzaamheden zijn sommige delen van hun potentieel leefgebied tijdelijk niet beschikbaar. Echter is het zo dat de directe omgeving voldoende leefgebied beschikt om tijdelijk naar uit te wijken. Verbodsbepalingen van de Wnb worden dan ook niet overtreden en vervolgstappen ten aanzien van (kleine) marters zijn dan ook niet noodzakelijk.

4.4 Reptielen

Ter hoogte van hmp 81,5 t/m 82,9 zijn zowel de zandhagedis, levendbarende hagedis, hazelworm als de ringslang waargenomen. Het soortgericht onderzoek van Arcadis (2021) stelt echter dat er geen werkzaamheden plaatsvinden waar de zandhagedis, levendbarende hagedis en hazelworm voorkomen. Hier komt in de optimalisatie van het ontwerp toch een portaal met matrixborden ter hoogte van hmp 81,7 (zie figuur 7). Deze werkzaamheden kunnen leiden tot het overtreden van de verboden; het opzettelijk doden of vangen (art. 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art. 3.5 lid 2) en het opzettelijk vernielen of beschadigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.5 lid 4) van de zandhagedis. Ten aanzien van de levendbarende hagedis en de hazelworm verbiedt de Wnb het opzettelijk doden of vangen (art. 3.10 lid 1a) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (art. 3.10 lid 1b).

De voet van het portaal komt te staan in een stuk berm tussen de afrit en de hoofdrijbaan. Dit stuk berm is geen belangrijk onderdeel van het leefgebied van de reptielen en de kans op treffen van individuen hier is zeer gering (zie figuur 8). Het gebied waar het portaal komt wordt voorafgaande aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt voor de reptielsoorten door de vegetatie te verwijderen en de berm te maaien. Daarnaast dient voor aanvang van de werkzaamheden een ecologische vrijgave uitgevoerd te worden door de ecooloog van Heijmans. Wanneer deze mitigerende maatregelen in acht genomen worden, worden er geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden en zijn vervolgstappen niet noodzakelijk.

De groenstrook aan de zuidzijde van de A1 ter hoogte van hmp 82,7 is potentieel, marginaal geschikt als winterverblijf voor de ringslang. Er zijn geen steenhopen, takkenrillen of holtes aangetroffen waar de ringslangen kunnen overwinteren. Het doden of vangen (art. 3.10 lid 1a) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art. 3.5 lid 4) is streng verboden. Op deze locatie vinden geen werkzaamheden plaats aan het talud, enkel het asfalt van de snelweg wordt hier vervangen. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet noodzakelijk.

Figuur 7: De locatie van het geplande portaal met matrixborden en de aangetroffen reptielen (levendbarende hagedis, zandhagedis en hazelworm) ter hoogte van hmp 81,7.

Figuur 8: Een impressie van de berm tussen de afrit van de verzorgingsplaats Bruggelen en de hoofdrijbaan. Er is beperkt vegetatie aanwezig en de trefkans van reptielen is zeer gering.

5 Wettelijk belang

De voorgenomen werkzaamheden dienen het wettelijk belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De A1 is een belangrijke verkeersader, zowel op regionaal, nationaal als internationaal niveau. Op regionaal niveau verbindt de A1 verschillende regio's in Oost-Nederland en op nationaal niveau verbindt de A1 de Randstad met de voorgenoemde regio's. Tevens biedt het voor de gebieden in Oost-Nederland de belangrijkste verbinding naar Noord- en Zuid-Nederland. Internationaal gezien is de A1 een belangrijke verbinding die Rotterdam en Schiphol verbindt met Twente, Duitsland, Polen en de Baltische staten. Tot slot is de snelweg een van de hoofdverbindingen voor goederenvervoer tussen Nederland en Duitsland. Mede dankzij het belang van de snelweg neemt de verkeersdruk op de A1 steeds meer toe en de huidige capaciteit van de snelweg is ontoereikend. Er zijn structurele files en er is een matige tot slechte verkeersafwikkeling. Ook de verzorgingsplaatsen zijn van slechte kwaliteit, er is parkeeroverlast, slechte voorzieningen en ze zijn daarnaast onveilig. Omwille van deze redenen is het noodzakelijk dat deze verzorgingsplaatsen worden aangepakt in het project.

Gezien het nationale en internationale belang van de A1, is de verbreding van de snelweg (en de daaraan gekoppelde amovatie van de panden) van nationaal belang voor de volksgezondheid en openbare veiligheid.

6 Alternatieve afweging

Een onderdeel van het mogelijk werken met beschermde soorten en het voorkomen van negatieve effecten op beschermde soorten, is een alternatieve afweging.

Het is echter zo dat voor zowel de locatie als de werkzaamheden geen alternatieve mogelijkheden zijn om te komen tot het gewenste resultaat. De geplande ontwikkelingen zijn reeds vastgesteld in een onherroepelijk Tracébesluit. Het verbreden en uitbreiden van de A1 is van maatschappelijk belang en kan niet plaatsvinden zonder negatieve effecten op hiervoor besproken beschermde natuurwaarden. De werkwijze kan echter aangepast worden in tijd (werken buiten broedseizoen/kwetsbare periode) om de negatieve effecten te verzachten. Ook het deels slopen van de boerderijen aan de Brinkenweg 126 en de Heeringstraat 15-15a is geen alternatief. De nesten van de huismussen, in de Heeringstraat 15-15a, bevinden zich in het gedeelte dat daadwerkelijk plaats dient te maken voor het nieuwe talud en de sloot ten behoeve van de verbreding van de A1. Tevens leidt het deels slopen van de gebouwen tot een dusdanige verstoring dat het geen beter alternatief is dan het volledig slopen van de gebouwen.

6.1 Locatie

Voor de voorgenomen plannen is geen alternatieve locatie beschikbaar. Het verbreden van de A1 vindt plaats ter verbetering van de doorstroming van de cruciale verkeersader. Alternatieven zoals het niet verbreden van de snelweg zijn dan ook niet mogelijk vanwege de veiligheid en doorstroming.

6.2 Inrichting

Voor het realiseren van de extra rijbanen zijn geen alternatieven beschikbaar die zorgen voor minder verstoring. Hiervoor zal de snelweg in zijn geheel verlegd moeten worden wat zal leiden tot meer negatieve effecten dan de beoogde verbreding.

6.3 Werkwijze en planning

Er wordt buiten de broedperiode van de huismus en de paar- en winterperiode van de gewone dwergvleermuis gewerkt. Hierdoor worden de soorten zo veel als mogelijk ontzien tijdens de werkzaamheden. Er is geen alternatief mogelijk in werkwijze en planning die zal leiden tot minder verstoring.

7 Te nemen maatregelen

Om de effecten op huismussennesten en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zo beperkt mogelijk te houden worden maatregelen getroffen. Hierin wordt onderscheid gemaakt in diverse aspecten ten gunste van de aanwezige natuurwaarde;

- Aanbieden van tijdelijke alternatieve nestgelegenheid/verblijfplaatsen (compensatie)
- Aanbieden van permanente alternatieve nestgelegenheid/verblijfplaatsen (compensatie)
- Maatregelen om de nestlocatie/verblijfplaatsen tijdig ongeschikt te maken (mitigatie)
- Maatregelen in tijd (mitigatie)
- Maatregelen in kader van de zorgplicht om slachtoffers te voorkomen (mitigatie)

Door deze maatregelen op te volgen is er passende aandacht voor de effecten op de aangetroffen beschermde natuurwaarden en kunnen de negatieve effecten van de werkzaamheden verzacht worden.

7.1 Aanbieden van tijdelijke alternatieve nestgelegenheid/verblijfplaatsen

Ten behoeve van de huismussen worden tijdelijke nestkasten in de nabije omgeving opgehangen ter compensatie van het verlies van de nesten. Er zullen 2 nestkasten per broedpaar aangeboden worden en er zijn 4 broedparen vastgesteld. In totaal zullen er dus 8 tijdelijke nestkasten aangeboden worden. De kasten zullen 3 maanden voor aanvang van de werkzaamheden geplaatst moeten worden zodat de aanwezige huismussen kunnen wennen aan de nieuwe nestgelegenheid. Concreet houdt dit in dat de kasten in juni/begin juli 2022 aangebracht worden. De nestkasten zullen conform de eisen van het Kennisdocument Huismus van BIJ12 aangebracht worden. Wat inhoudt dat de nesten op minimaal 3 meter hoogte gehangen op de noord of oostzijde van een pand. Daarbij wordt gezorgd dat de nestopeningen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen. Er wordt hier gekozen voor het gebruik van de systeem nestkast huismus eco 34mm van Vivara¹. De dichtstbijzijnde geschikte mogelijkheid om de kasten op te hangen is aan nabijgelegen panden aan de Heeringstraat 13 (zie figuur 9). Deze locatie bevindt zich op ongeveer 150 meter van de oorspronkelijke locatie.

¹ [Eco-Plate House Sparrow Multi Box | Vivara](#)

Figuur 9: Heeringstraat 15-15a met het meest nabijgelegen pand (Heeringstraat 13) ten noorden van de locatie. De huismuskasten zullen op het noorden en het oosten opgehangen worden aan het pand dat wordt aangegeven met de gele cirkel. De vleermuiskasten zullen aan hetzelfde pand aan de Heeringstraat 13 (gele cirkel) en aan de bomenrij (groene cirkel) opgehangen worden.

Ten behoeve van de gewone dwergvleermuizen zullen tijdelijke verblijfplaatsen met de functie paarverblijf aangebracht worden in de nabije omgeving. Per verloren paarverblijf dienen 4 tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen aangeboden te worden. Deze kasten zullen in de actieve paartijd voorafgaande aan het volgende parseizoen van de vleermuizen aanwezig moeten zijn, voor gewenning van de vleermuizen. Concreet betekent dit dat de kasten in juni/begin juli 2022 geplaatst dienen te worden. De verblijfplaatsen zullen conform de eisen van het Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis van BIJ12 gerealiseerd worden. Er wordt hier gekozen voor het gebruik van VK WS 01 vleermuiskasten van Vivara pro². Aan de Brinkenweg 126 komen de kasten te hangen aan de bomenrij aan de overkant van de weg, naast de recent gerealiseerde amfibieënpool (zie figuur 10), aan de Heeringstraat 15-15a zullen de vleermuiskasten aan de dichtstbijzijnde bomenrij en wederom bij nabijgelegen panden aangebracht worden. (zie figuur 9). De vleermuiskasten op beide locaties zullen op verschillende exposities opgehangen worden om verschillende microklimaten te creëren op een hoogte van minimaal 3 meter.

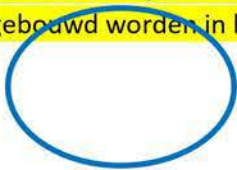
² [VK WS 01 Vleermuizenkast | Vivara Pro](#)

Figuur 10: De Brinkenweg 126 met de locatie waar de mitigatie vleermuiskasten komen te hangen.

7.2 Aanbieden van permanente alternatieve nestgelegenheid/verblijfplaatsen

In de toekomstige situatie zullen permanente alternatieven aangeboden moeten worden voor de nesten en verblijfplaatsen die verloren gaan door de werkzaamheden. Ter hoogte van de Heeringstraat 15-15a is Heijmans voornemens een “faunaschuur” in te richten waar ook nestgelegenheid voor de huismus en (paar)verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis in opgenomen zullen worden. Deze faunaschuur komt ter hoogte van het noordelijke bijgebouw (zie figuur 11) en zal optimaal ingericht worden voor zowel de huismus als de gewone dwergvleermuis. De inrichting van de faunaschuur wordt gebaseerd op de ervaringen met faunatorens die op verschillende locaties in het land gerealiseerd zijn door andere partijen. Het aanbrengen van een pannendak, ruimtes waar vleermuizen in kunnen wegkruipen en verblijven, extra holtes en schuilplaatsen zoals effectief aangebracht worden in bunkers en andere kunstmatige vleermuisverblijven zullen bijdragen aan de effectiviteit van deze maatregel. Ten behoeve van het verlies van het paarverblijf in het pand aan de Brinkenweg 126 zullen permanente inbouwkasten ingebouwd worden in het kunstwerk over de Brinkenweg.

Figuur 11: De locatie waar de faunaschuur gerealiseerd zal worden aan de Heeringstraat 15-15a.

7.3 Maatregelen in tijd

Door buiten de kwetsbare paarperiode van de gewone dwergvleermuis en de broedperiode van de huismus te werken kunnen de negatieve effecten enigszins verzacht worden. Hier rekening mee houdend mogen de sloopwerkzaamheden aan beide panden niet van maart tot en met september worden uitgevoerd (zie tabel 1). Dit houdt in dat de amovatie van de Heeringstraat 15-15A enkel plaats mag vinden tussen oktober en februari. De Brinkenweg 126 mag enkel niet geamoveerd worden in augustus en september. Concreet zullen de panden, na gunning, in december 2022 of januari 2023 gesloopt worden. Aangezien dit buiten kwetsbare periodes is en er geen winterverblijven aanwezig zijn, is het formeel niet noodzakelijk om de panden op voorhand ongeschikt gemaakt te worden. Echter, op basis van de Zorgplicht zal voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden een grondige inspectie van de gebouwen plaats vinden door een deskundig ecooloog waarbij gecontroleerd wordt of er daadwerkelijk geen vleermuizen aanwezig zijn. Op basis van deze inspectie worden locaties vrijgegeven voor de sloop (indien er geen vleermuizen aanwezig zijn). Indien er wel vleermuizen aanwezig zijn, dan worden gepaste mitigerende maatregelen ingezet om de vleermuizen naar een alternatieve locatie te verplaatsen.

Tabel 1: Een overzicht van de kwetsbare maanden voor zowel de gewone dwergvleermuis als de huismus (in rood) en de periode waarin per soort het pand wel gesloopt kan worden (in groen).

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Gewone dwergvleermuis	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Red	Red	Green	Green	Green
Huismus	Green	Green	Red	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green

7.4 Monitoring

Ten behoeve van de huismus en de gewone dwergvleermuis dient de faunaschuur en de permanente verblijfplaats in het kunstwerk over de Brinkenweg gemonitord te worden. De effectiviteit van een

dergelijke faunaschuur staat op voorhand onvoldoende vast. Derhalve dient na constructie van de faunaschuur deze locatie 3 jaar gemonitord te worden om vast te stellen dat deze in gebruik genomen is door zowel de huismus als de gewone dwergvleermuis.

7.5 Maatregelen in kader van de zorgplicht

Naast het treffen van maatregelen zoals het aanbieden tijdelijke en permanente alternatieve nestgelegenheid/verblijfplaatsen en het werken buiten de kwetsbare periode van de huismussen en gewone dwergvleermuizen, zijn aanvullende maatregelen nodig. Deze zijn nodig om te voorkomen dat aanwezige beschermde natuurwaarden verstoord worden of zelfs gewond of gedood worden tijdens de werkzaamheden.

Algemene maatregelen

- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld met relevante informatie en contactgegevens van relevante personen. Dit ecologisch werkprotocol dient aanwezig, beschikbaar en inhoudelijk bekend te zijn bij de aanwezige medewerkers;
- Veroorzaak geen extra verstoring dan strikt noodzakelijk;
- De werkzaamheden dienen begeleidt te worden door een ter zake deskundige ecooloog. Deze ecooloog dient betrokken te worden bij de relevante onderdelen van het werk, te monitoren of de maatregelen juist worden toegepast/opgevolgd en een logboek bij te houden van de relevante afspraken, gebeurtenissen, overleggen en maatregelen;
- Op regelmatige basis vinden er veldbezoeken plaats door de begeleidend ecooloog. Hierbij wordt de voortgang van de werkzaamheden bekeken en indien nodig besproken. Ook worden op deze momenten bijzonderheden besproken, eventuele aanvullende inspecties uitgevoerd en hierover gecommuniceerd

8 Staat van instandhouding

8.1 Huismus

De huismus staat op de rode lijst als gevoelig beschreven. De broedpopulatie in Nederland beslaat naar schatting 600.000 tot 1.000.000 broedparen (2018-2020). Sinds de jaren 80 is de populatie huismussen sterk gedaald in Nederland en dit proces versnelde zich in de jaren 90. Dit heeft ertoe geleid dat er een landelijke afname van 50% heeft plaatsgevonden dit zich sinds 2000 lijkt te stabiliseren op dit lage niveau. De State of Conservation Assessment van de huismus is ongunstig voor zowel broedvogels als niet-broedende vogels, omdat het om dezelfde populatie gaat.

Ten behoeve van de huismussen zullen voorafgaande en gedurende het voorgenomen project mitigerende maatregelen en daaropvolgend compenserende maatregelen getroffen worden om de huidige en toekomstige staat van instandhouding in ieder geval niet te verslechteren. De "faunaschuur" die Heijmans en RWS voornemens zijn te realiseren zal zelfs positief bijdragen aan de lokale staat van instandhouding van de huismus.

8.2 Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor en kan in heel het land waargenomen worden. De rode lijst status van de vleermuissoort is "Thans niet bedreigd". De soort is met name gebonden aan bebouwing in zowel de stad als op het platteland. Er is geen data bekend over aantalsontwikkelingen, echter is de verwachting dat met name de verblijfplaatsen afnemen door de toenemende isolatie van niet- of slecht geïsoleerde gebouwen in Nederland. Een lokale vleermuispopulatie wordt gevormd door één of meerdere kraamkolonies, niet-voortplantende vrouwtjes en mannetjes. Een gewone dwergvleermuis gebruikt binnen zijn netwerk meerdere verblijfplaatsen met dezelfde functie en dus zullen de individuen niet volledig afhankelijk zijn van de paarverblijven die verloren gaan.

Ten behoeve van de gewone dwergvleermuizen zullen voorafgaande en gedurende het voorgenomen project mitigerende maatregelen en daaropvolgend compenserende maatregelen getroffen worden om de huidige en toekomstige staat van instandhouding niet te verslechteren. De "faunaschuur" die Heijmans en RWS voornemens zijn te realiseren moet zelfs positief bijdragen aan de lokale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

9 Conclusie aanvraag ontheffing

Resumerend is dit activiteitenplan bedoeld om ontheffing soortenbescherming Wet natuurbescherming aan te vragen voor de volgende beschermde soorten:

Soort	Functie	Locatie (hmp)	Effect van werkzaamheden	Verbodsbepaling Wnb	Vervolgstep
Huismus	4 nesten	Heeringstraat 15-15a	Vernieling van nesten	Art. 3.1 lid 2	Ontheffing Wnb en maatregelen
Gewone dwergvleermuis	1 Paarverblijfplaats	Heeringstraat 15-15a	Vernieling paarverblijf	Art. 3.5 lid 4	Ontheffing Wnb en maatregelen
Gewone dwergvleermuis	1 Paarverblijfplaats	Brinkenweg 126	Vernieling paarverblijf	Art. 3.5 lid 4	Ontheffing Wnb en maatregelen

10 Gebruikte documenten en literatuur

BIJ12, juli 2017, Kennisdocument Huismus *Passer domesticus* Versie 1.0

BIJ12, juli 2017, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* Versie 1.0

BIJ12, juli 2017, Kennisdocument Buizerd *Buteo buteo* Versie 1.0

Arcadis, 22 juli 2021, Actualisatie Soortgericht Onderzoek Versie C, A1 AA FASE II

Royal HaskoningDHV, 25 mei 2018, Tracébesluit A1 Apeldoorn-Azelo, Bijlage 3, Deelrapport Natuur

[Sovon Vogelonderzoek | House Sparrow, https://stats.sovon.nl/stats/soort/15910](https://stats.sovon.nl/stats/soort/15910), geraadpleegd 19 april 2022

[NDFV Verspreidingsatlas | Pipistrellus pipistrellus - Gewone dwergvleermuis, https://www.verspreidingsatlas.nl/8496199](https://www.verspreidingsatlas.nl/8496199), geraadpleegd 19 april 2022